

Wencke REICHEL

Sodelovanje javnosti pri načrtovanju in uresničevanju projektov – Blüherpark v mestu Dresden

Mesto Dresden je v prejšnjem stoletju doživelo več pretresov. Politične, kulturne in gospodarske spremembe so seveda pustile posledice tudi v podobi mesta. Vplivale so na njegovo obliko, rabo in uporabnike. Okolica parka Blüherpark je segala od podeželja pred mestnim obzidjem do gosto poseljenega dela mesta blizu središča, stihijsko zgrajenih stanovanjskih blokov iz srede prejšnjega stoletja, javnih objektov in velikanskih območij na videz neurbaniziranega odprtega prostora. Vrzel med izvrstno lokacijo v središču mesta in pestro kulturno zgodovino ter »izgubljenim« videzom je tudi območje, na katerem stoji nemški muzej higijene. Ta raznolika narava je bila motiv za odkritje temeljnih zidov palače Secundogeniture in njene zgodovinske osi.

1 Dresdenski park Blüherpark

Mesto Dresden je v prejšnjem stoletju doživelo več pretresov. Politične, kulturne in gospodarske spremembe so seveda pustile posledice tudi v podobi mesta. Vplivale so na njegovo obliko, rabo in uporabnike.

Namembnost parka Blüherpark se je spreminjala.

- V 17. stoletju je bil vrt, ki je služil plemičem za razvedrilo.
- V 18. in 19. stoletju je bil rezidenca drugorojenega kneza rodbine Wettin.
- Nato pa je postal javni park z igrišči in zeliščnim vrtom.

Okolica parka Blüherpark je segala od podeželja pred mestnim obzidjem do gosto poseljenega dela mesta blizu središča, stihijsko zgrajenih stanovanjskih blokov iz srede prejšnjega stoletja, javnih objektov in velikanskih območij na videz neurbaniziranega odprtega prostora.

Vrzel med izvrstno lokacijo v središču mesta in pestro kulturno zgodovino ter »izgubljenim« videzom je tudi območje, na katerem stoji nemški muzej higijene.

Ta raznolika narava je bila motiv za odkritje temeljnih zidov palače Secundogeniture in njene zgodovinske osi.

Dresdenčanom je med drugim skupno tudi to, da ne marajo sprememb, zato so se kritično odzvali na načrtovano zaprtje zeliščnega vrta.

Pri projektu GreenKeys so vzpostavili intenzivno komunikacijo s prebivalci in krajevnimi predstavniki dresdenskega pilotskega projekta Blüherpark.

2 Sodelovanje javnosti pri načrtovanju in uresničevanju projekta Blüherpark (Dresden)

2.1 Vodeni ogledi gradbišča

Vodeni ogledi so potekali med izkopavanjem in graditvijo, da bi zainteresirani javnosti omogočili sodelovanje pri fazi graditve in izkopavanju. Ker je bil namen izkopavanj tudi ohranitev spomenika, so bila ta zamudna in ne preveč zanimiva.

Pritegnila so predvsem starejše krajanje, študente in poznavalce, to je tiste, ki so hoteli biti priče zgodovine oziroma jih je delo zanimalo s strokovnega vidika.

Slika 1: Vodeni ogled junija 2007 (vir: IOER, 2007).

2.2 Poziv k zbiranju zgodovinskih risb/ fotografij, nastalih pred letom 1945

S pozivom k zbiranju zgodovinskih podov in spominov smo si utrli pot do src ljudi. V časopisih so hkrati objavili še sklic informativnega sestanka meščanov. S prošnjo meščanom, naj obudijo spomine na Blüherpark, smo ugotovili, kakšen je bil park pred ureditvijo zeliščnega vrta. Hkrati pa smo prebudili tudi zanimanje za zgodovino, ki jo imajo Dresdenčani zelo radi. Med drugim smo dobili od nekega ljubitelja vodometa dobili načrte vodometa v parku. S tem je podprl naša prizadevanja, da park spet dobi osrednji vodomet.

2.3 Informativni sestanek meščanov

Ta sestanek je poleg vodenih ogledov pomagal premostiti dolgočasno obdobje raziskav in odločitev, povezanih predvsem z ohranitvijo spomenika. Na srečanju smo predstavili projekt GreenKeys, zgodovino parka Blüherpark in željo mestne občine, da znova odkoplje temeljne zidove. Pri postopnem odpravljanju zadržkov in pomislekov o načrtovanih spremembah v parku je pomagalo tudi to, da je srečanje vodil nepristranski voditelj. Sestanka so se udeležili krajanji, sodobniki tistega časa, predstavniki krajevnih interesnih skupin in mladi strokovnjaki.

2.4 WALK of GREEN (Zelena pot) – skupni dogodek vseh mest, ki so partnerji projekta GreenKeys

Obveščanje na krajevni ravni je eno, obveščanje na ravni Evropske unije, ki hkrati ohranja tudi krajevno raven, pa nekaj drugega. Zato smo na eno izmed delavnic projekta GreenKeys povabili tudi predstavnike Pinnacle PR Consultants. Med drugim so nam svetovali, naj oblikujemo »Walk of Green« (Zelena pot) oziroma naj na kraju vsakega izmed dvanajstih

pilotnih projektov postavimo plošče s simbolnimi motivi. O zamisli smo razpravljali po intranetu. Začelo se je intenzivno iskanje motivov in tehnik oblikovanja. Sad teh prizadevanj je grafični pregled, ki prikazuje raznolikost sodelujočih partnerjev in projektov. Upamo pa, da zrcali tudi evropsko zamisel.

2.5 Grafični natečaj za značilni motiv parka Blüherpark

Zamisel o »Zeleni poti« smo zlahka uresničili. Predstavnike risarskega ateljeja v bližini parka smo vprašali, ali bi bili pripravljene prirediti grafični natečaj, s katerim bi poiskali »značilni« motiv parka Blüherparka. Natečaj je od udeležencev zahteval domišljijo in preučevanje zgodovine. Naloge so se navdušeno lotili in izid je presegel vsa naša pričakovanja. Dobil smo ustrezen motiv, poleg tega pa nam je neka ženska izčrpno opisala, kako se je v otroštvu igrala v parku. Omeniti moram tudi izjemno dobre odnose z gospodom Kaiserjem, učiteljem v risarskem ateljeju, ki je poskrbel za domiselni pristop k parku in njegovi zgodovini.

2.6 Brošura o projektu GreenKeys v nemščini in angleščini ter dresdenski pilotski projekt

Brošura o parku Blüherpark je nekakšen povzetek vseh teh dejavnosti. Poleg tega je utrdila podporo javnosti in politike. V njej je več pogovorov s pomembnimi predstavniki krajevnih interesnih skupin, objavljene pa so tudi njihove izjave. Brošura opisuje tudi procese v minulih treh letih, ki združujejo krajevne poglede in evropsko zamisel.

Wencke Reichel, Landscape Architect
Municipality of Dresden, Department of Urban Green and Waste Management, Dresden
E-pošta: Wreichel@dresden.de

Slika 2: Blüherpark, julija 2006 (vir: IOER, 2006).